

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
2. junija 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Francišćanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 23

† Brat prof. Vjekoslav Spinčić

In memoriam

Nadviše se još jednom oblaci crni nad Učkom gorom. Proplače još jednom sirotica Istra. Potrese se od bola sva jugoslovenska zemlja, od teškog udara, koji joj Usud nanese, kao britkom oštricom duboko gadajući u srce narodno... Sinje more podno onih obala kršnih uskipelo u svome besu i bukom svojom kano da hoće da prodra vratima Večne Pravde, da prime Njega, koji eto izade pred Sud, pred koji ga na Zemlji postaviše grešni ljudi...

Otišao je, umoran i ispačen, da počine od mukotrpog i nesebičnog rada za svoj dragi narod, da počine u naručju svoje toliko ljubljene zemlje, ujedinjene, ali ne potpuno; njegovo miljenče, koje je obasipao tolikim darovima svog zlatnog i nesebičnog srca i plemenite duše svoje, za koje je osobito žrtvovao svoj život i rad, i kao svećenik, i kao učitelj i kao pravi otac narodni, gorko i ucviljeno još tuži za slobodom...

Otišao je, ali ne sasvim spokojan. Trebalo je da mu posljednji rumen životnog sunca zamrača jedna senka, koja se svirepo nad njim nadvi, i da mu ogorči mir njegove velike, hrišćanske, narodne duše u času, kada je svom snagom svog plemenitog duha, svojim čelik-karakterom, svojom muževnom gestom, vezan najpre osećajima prema svojoj grudi i prema svome narodu, ustao da brani istinu kao dostojan sluga Onoga, čija je kći. Ali, veritas odium parit... I on morade to da iskusi pod svoje staričke dane svoga istinoljubivoga života, svega posvećenog Bogu, narodu svome i otadžbini svojoj.

Kao da je predosećao da mu se blizu posljednja. I pre nego bude sve izvršeno on diktuje, kako reče, svoj nacionalni testament, u kome nama, jugoslovenskim Sokolima, poručuje ovo:

»Što treba Sokolstvo sada da radi?

Treba da prikupi sve svoje sile da se i u hrvatskim, slovenačkim i srpskim krajevima što više pomnoži broj Sokola, uvek, razume se, kao i do sada što nisu bili ni bezverci ni protuverci i da sve svoje sile posvete dobru naše mlade Jugoslavije, da intenzivno rade na duhovnom stanjanju i produbljivanju jugoslovenskog narodnog jedinstva i da ovakvim vaspitnim radom pripremaju narodu srećniju budućnost.

Za ovaj cilj treba da rade i svi ostali. A ja sam čvrsto uveren, da je naš narod od vremena ujedinjene napredovao u svakom pogledu i da smemo sa sigurnošću da gledamo u još lepšu budućnost kao i slobodu celog našeg naroda. Naša država biće sve savršenija i jača.

Reči, koje za sve nas treba da su zavet nad njegovim svežim grobom.

I kada se poznija, mlada pokolenja budu upoznavala s našom nacionalnom istorijom ona će u nizu tolikih velikih i svetlih imena naći i njegovo. Jugoslovenski narod, sav, ima i radšta da sačuva trajan i večit spomen na svog vernog i odanog sina, nad čijim grobom i jugoslovensko Sokolstvo s najdubljom blagodarnošću prigiba svoju glavu.

Slava Ti brate, Sokole Vjekoslav Spinčiću!

Život i rad br. prof. V. Spinčića

Pok. brat prof. Vjekoslav Spinčić rodio se u selu Spinčiću, u našoj Kastavštini, burne godine 1848 dne 23

oktobra. Kao što je ta godina bila burna za sve nas Slovene pod bivšom Austro-Ugarskom Monarhijom, kada su se iskristalisali narodni osećaji i borbeni duhovi, tako je bio borben i neustrašiv čitav život našeg velikog pokojnika. Još kao dete, kao učenik osnovne škole, koju je polazio u svome rodnome mestu, pokazao je borbenost i nacionalnu svest, koju je zadržao za čitavog svog plodonosnog i nesebičnog života. Odnarodivanju slovenskog življa, za kojim je sistematski išao austro-nemački apsolutizam, usprotivio se je pok. brat Spinčić u najranijim svojim godinama, u osnovnoj školi, govoreći za vreme obuke svojim materinim jezikom, koji je bio od državnih vlasti zabranjen. Već tada je osetio »ljubav« svojih odgojitelja i nastavnika pogrđnim psokama i batinama.

Po svršenju osnovnoj školi upisuje se pok. brat Spinčić u tadašnju hrvatsku gimnaziju na Rijeci. Iako je to bila hrvatska gimnazija ipak je u njoj bilo nastavnika, koji su se zagrejavali za tadašnji protuslovenski politički kurs i svim svojim uplivom nastojali da se hrvatska omladina uzgodi u protuslovenskom duhu. I tu je Spinčić pokazao svoju borbenost, svoju ljubav prema svome narodu i svom jeziku. On je bio prvi koji je stao na branik naših narodnih pravica. Nauk i delovanje pokojnih istarskih prvaka i boraca biskupa Dobrile, braće Baštijana i dr. duboko su se usekli u mladenačku dušu bistrog Spinčića i on u tom duhu radi i razvija svoju delatnost među gimnazijskom omladinom. Govori, piše, upućuje, podiže uspavale duše svojih školskih drugova. Uspeši ne izostaju i naši riječki daci bacaju se u koštac s tadašnjim italijanašima i madžaronima.

Svima nam je još sveže u pameti nacionalni testament pok. brata Spinčića, koji je objavio prilikom episkopske poslanice protiv Sokolstva, a u kome s ponosom ističe, da je još za vreme svojih srednjoškolskih nauka nosio sokolsku odoru i s njome se ponosio. I to je veliki znak nacionalne svesti pok. Spinčića, pogotovo kad se zna, što je značilo u ona vremena obući sokolsku odoru i s njome javno manifestovati svoje slovenske osećaje.

Po svršenju gimnaziju stupa u bogosloviju u Gorici i Trstu, koju završava 1871 godine, kada je bio zaređen za svećenika. Stupio je zatim u dušobrižničku službu da bude bliže narodu, da mu pomaže, da ga prosvetljuje i da za njega radi i živi. Poslednju godinu svojih bogoslovnih nauka proboravio je u Trstu, što je bilo osobito važno i značajno za daljnji njegov nacionalni i prosvetni rad među istarskim narodom. Došavši u još uži kontakt s tadašnjim narodnim vodama biskupom Dobrilom i M. Baštijanom, on postaje nepomirljiv branilac zatiranog istarskog naroda. U to vreme počinje da izlazi u Trstu list na narodnom jeziku »Naša sloga«, i Spinčić postaje njegovim stalnim saradnikom. Postavljen svećenikom budi narodnu svest i narodnu prosvetu i na zborovima i na sednicama raznih društava, a propoveda narodnu misao i s oltara.

Zeleći da svoje znanje upotpuni nastavlja sa studiranjem i polazi u Prag, gde se upisuje na filozofijski fakultet, a kao predmete odabire istoriju i geografiju, znajući, da će mu baš ta grana nauke najviše koristiti u budućem pozivu. Svoje nauke završava koncem godine 1875 postavši profesorom spomenutih predmeta. Njegov boravak u Pragu dao mu je najjačeg potstrebka za buduću politički život među svojim narodom. Ono nacionalno previranje, koje se je zbivalo u to vreme u Pragu, narodna napredna štampa, razni zborovi, nacionalna propovedanja velikih Čehoslovaka i velikih Slovena, toliko su uplivali na mladenačku, borbeno dušu Spinčića, da mu je to postalo životnim ciljem i životnom zadacom, kojoj je bio veran do poslednjeg daha svoga života.

Vrativši se iz Praga kao mladi svećenik i profesor nastupa mesto profesora na koparskoj učiteljskoj školi. Predaje hrvatski jezik i istoriju. U toj školi, koja je bila pretežnim delom pohadana od nemačke i italijanske omladine, razvija naš Spinčić svoj sitan,

ali zapravo ogroman rad među našom malobrojnou omladinom. On joj postaje ocem, prijateljem i nastavnikom. Rasplamsava u mladenačkim dačkim srcima domovinsku ljubav i ljubav prema čitavome Slovenstvu, a daci vide u njemu ne samo svog nastavnika nego i svoga vođu i zaštitnika. U tom malom istarskom mestu, gde je bio naš živalj u manjini i gde je austrijska vlast mislila da će najlakše da ušutka ovog mladog Istranina, Spinčić

je razvio svoju silnu delatnost. Ovo doba njegovog bivanja u Kopru početak je njegovog jačeg političkog rada. U to vreme tako se je tesno približio istarskim vodama Mandiću i Laginji te u zajednici s njima stvara svoj politički plan, koji je s ljubavlju i samopregorom ispunjavao. Osamdesetih godina postaje nadzornikom za srez Kopar i Volosko i time stupa on još bliže među naš istarski narod, obilazeći škole, a ujedno i narod, u poverenim mu srezovima. Tu on tiho radi među učiteljstvom i narodom i priprema teren za svoj skorajnji rad narodnog poslanika. Krug njegova rada se proširuje, a ujedno se i množe i njegovi prognozi i zlostavljanja sa strane službene i neslužbene Austrije, ali on stoji kao stanae kamen, samosvesno i požrtvovno s neizrecivom energijom na braniku svoje rodne grude. »Il se kloni, il mi se pokloni«, za njega nije postojalo.

Avugusta meseca 1882 zamole narodni redovi sreza Kopar i Buzet da se pok. Spinčić prihvati kandidature za poslanika u Zemaljski sabor u Poreču. Na tim izborima dali su naši Istrani vidnog znaka ljubavi prema ovom prekaljenom narodnom borcu i listom glasaše za njega. Pobjeda je bila sjajna i ona je iznenadila i najvećeg optimistu, a ubacila zabunu u protivničke redove. Naredne godine bio je biran u Pokrajinski sabor, gde se je borio za narodni jezik i ravnopravnost istarskog čovka. Zajednički s dr. M. Laginjom počeli su po prvi put u tom domu da govore narodnim hrvatskim jezikom. 1885 kod izbora za Carevinsko veće u Beču kandidira Spinčić u izborim srezovima Kopar, Poreč i Pulj. Pod pritiskom vlasti i izbornim terorom nije bio izabran. Zbog svog političkog rada, koji je prodrmao temelje austro-italijanaške politike u Istri, bio je premešten u Goricu, u kojem bi mestu, po računima vlasti, potpuno bio izolovan i izgubio izbornu pravu. Međutim je on bio već od pre počasni građanin grada Kastva, te su se tako izjalovile nade narodnih flačitelja.

Njegov boravak u Gorici nije bio dugotrajan. Već par godina zatim odlazi u Poreč kao prisjednik Zemaljskog sabora. Ni u Poreču, u tom tuđem mestu, nije ostao dugo. Kada je pokojni dr. Dinko Vitezić (1891 god.) morao zbog starosti i iznemoglosti da napusti mesto poslanika u Carevinskom veću, stupa na njegovo mesto Spinčić. Te godine bio je po italijanašima poništen mandat pok. dru. M. Laginji i Spinčić ne miruje dok ne pobjedi i Mandić slavodobitno ulazi u bečki parlament, gde se zajednički bore za prava svojih birača. 1891 godine osobito je značajna u životu našeg velikog pokojnika. Kad se je te godine otvorila Jubilarna izložba Hrv. - slav. gospodarskog društva u Zagrebu vidi-

mo i našeg Spinčića gde vodi svoje Istrane da vide naš beli Zagreb. Tom zgodom rekao je pok. brat Spinčić da je Zagreb prestonica svih Hrvata i da bi trebalo da se Hrvatima prisajedini i Istra, koja je nekoć i onako pripadala hrvatskom kraljevstvu. Taj njegov govor imao je dubokog odjeka među našim nacionalnim elementom, a njime se je naročito pozabavio tadanji c. kr. namesnik u Trstu vitez Rinaldini, koji ga je tužio ministru prosvete i predložio da se Spinčić otpusti iz državne službe. Kao optužni materijal naveo je ovaj govor u Zagrebu i njegov rad oko kandidacije dra Mandića. Ministar prosvete prihvatio je ovaj predlog tržćanskog namesnika oberučke i Spinčića otpustio iz službe. Ovaj čin uzbunio je duhove čitave Monarhije, a imalo je to silnog odjeka i u bečkom parlamentu, gde su se svi Sloveni našli na okupu da brane svog prijatelja i predstavnik bratskog naroda. U toj borbi vidimo i sadašnjeg pretседnika bratske Českoslovačke Republike br. T. Masarika. Uza sve to Spinčić nije više bio postavljen za profesora na našim, a ni na tuđim školama. To njega nije smelo, on ustraje i bori se. Narod se iz zahvalnosti okuplja sve više i više oko njega i sa zebnjom oko srca čeka nove progone i zlostavljanja. Spinčić radi, govori, piše i diže klonule duhove. Rad za svoj narod postaje mu životnim geslom i on ga više ne napušta. Bori se za svoj narod, za njegov jezik, za njegove škole i za ravnopravnost s drugim narodnostima i u Pokrajinskom saboru i u Carevinskom veću i svuda pobjeđuje, jer dok ne pobjedi, on ne miruje.

Ogroman je rad pok. Spinčića osobito na prosvetnom polju. Ne samo da se je on zalagao i borio za narodne škole u Istri u Pokrajinskom saboru i Carevinskom veću, već se on borio i protiv italijanskog školstva, koje je bilo vođeno po društvu »Lega nazionale«, a potpomagano od službene Italije. Naš Spinčić osnovao je »Družbu sv. Cirila i Metodaja«, koja je imala za zadaću da parira rad italijanske »Lega«. Uspeši Spinčića na prosvetnom polju upravu su ogromni. Nakon dvadesetpetogodišnje borbe uspeva zajedno s drom Mandićem da se otvori hrvatska gimnazija u Pazinu, a osnovne škole upravu niču. Te naše škole uzdržavala je Družba, kojoj je bio prisjednikom pok. Spinčić. U vezi s potpomaganjem italijanskih škola sa strane italijanske vlade, rekao je pok. Spinčić na jednoj skupštini Družbe, a pred delegatom vlasti, da imamo i mi svoju državu, koja neće ni nama uskratiti pomoći, misleći kod toga na Srbiju.

Ova značajna izjava Spinčića proizročila mu je mnoge neugodnosti, tim pre što je pala pred sam rat. Morao je da se sklone u Zagreb, gde je bio gostom nadbiskupa g. Bauera. Ponovno polazi u bečki parlament 1917 god. i živo se zauzima za svoj narod, koji skapava od gladi i bolesti. Bori se protiv mučenja, koja su vršena nad našim narodom u Bosni, a na jednoj sednici javno izjavljuje da se rat vodi samo protiv Slovena. Bio je i u audijenciji i kod poslednjeg cara, kod koga je protestovao protiv nasilja koja se vrše nad Slovenima.

Posle sloma vidimo ga kod preda je adrese Nj. Vis. Regentu Aleksandru i u ustavotvornoj skupštini ujedinjene Kraljevine. Nato se je povukao iz javnog političkog života i tiho radio u našim nacionalnim društvima i kao odbornik i kao prisjednik. Radio je tiho i sitno, ali uvek uveren u uspeh, verujući uvek da će pravda pobjediti.

Godine 1931 bio je biran u sušačko-kastavskom izbornom srezu za narodnog poslanika. Prihvatio se sa svim žarom svoje velike duše kandidature, a narod ga je ogromnom većinom i izabrao. Kao najstariji član našeg narodnog predstavništva bio je prvi prisjednik u novom parlamentu Kraljevine Jugoslavije, gde se je očinskom ljubavlju zauzimao za svoj kraj i za čitav naš ujedinjeni narod.

Pokojni naš brat Spinčić bio je čovek tih, ali borben, neustrašiv i dosledan za čitavog svog života. On je bio čovek, koji je uvek imao pred očima najpre narod i državu, a onda sve drugo. To je pokazao i za poslednjeg na-

padaju na naše Sokolstvo, kada je otvoreno i muževno ustao na odbranu svetih sokolskih ideala, na odbranu istine. S ovim svojim muževnim gestom, koji je od njega tražio neprežaljenih žrtava, zadužio je premnogo naše Sokolstvo.

Smrt i oproštaj zemlje

Starost i iznemoglost prikovali su našeg pokojnog brata uz krevet pred nekoliko meseci. Bolovao je na Sušaku, gde je dne 27 maja ispustio svoju čistu i plemenitu dušu.

Vest o smrti br. prof. Vjekoslava Spinčića raznesla se je munjevito brzom čitavom našom državom. Sa svih strana stizavali su, i još uvek stižu, izrazi saučešća rodbini pok. Spinčića. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije odaslao je sledeće brzopisno saučešće:

»Obitelj Sever, Sušak — Bolnička ulica. Jugoslovensko Sokolstvo u teškoj boli i tuzi, koja ga je snašla smrću velikog nacionalnog radnika i borca brata Spinčića izrazuje Vam svoje najiskrenije saučešće. Potreseni gledamo u veliku prazninu u nacionalnim redovima, koju veliki pokojnik ostavlja za sobom. Ali neka bude utehom Vama i nama, da je ceo svoj vek posvetio svome narodu za čija se prava lavovski borio, a slavno završio. Slava slavnom bratu Spinčiću! Zdravo! Za Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije: Zamenik starešine: Dura Paunković, tajnik Ante Brozović.

Drugo brzopisno saučešće odaslao je Savez SKJ zavičajnoj opštini pok. brata Spinčića, a koje glasi:

»Načelnstvu opštine Kastav. — Sokoli Kraljevine Jugoslavije duboko su potreseni vešću, da je veliki nacionalni borac, a naš brat Spinčić, za uvek rastao se s ovim svetom. Uprava Sokolskog Saveza ispred celokupnog jugoslovenskog Sokolstva Vama i celokupnoj Kastavštini ovim putem izražava svoje iskreno najdublje saučešće u opštoj nacionalnoj tuzi. Klono u je Spinčić, no njegova dela, misli i rad ostaće večno živi kao sveti amanet u daljnoj nacionalnoj borbi za pobjedu pravde i stine. Zdravo! Za Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije: Zamenik starešine Dura Paunković, tajnik Ante Brozović.

Smrtini ostanci pok. brata Spinčića bili su izloženi u Gradskoj većnici u Sušaku, gde su vršili počasnu stražu Sokoli s izvučenim sabljama. Mimo leša prošlo je mnoštvo naroda čitavog Primorja i Liburnije, koji je lteo da time oda poslednju počast velikom pokojniku.

29 maja osvanuo je Sušak u dubokoj crnini i na svima stanovnicima opažala se je duboka žalost i potištenost. Sve su radnje bile zatvorene, sve je mirovalo u počast narodnog borca. Tog je dana preneseno mrtvo telo čestitog starca u njegovo rodno mesto Kastav.

Zaloznoj ovoj povorci prisustvovali su izaslanik Nj. Vel. Kralja gen. g. Jaša Damjanović, ministar br. dr. Andelinović, prisjednik Senata br. dr. Ante Pavelić, prisjednik Nar. skupštine br. dr. Kumanudi, ban br. dr. I. Perović, narodni poslanici br. dr. Petričić, br. dr. Gavrančić, br. dr. Kuntčić, br. Mato Popović i br. Milan Dobrovoljac, senatori br. dr. Trinajstić i dr. Šilović, mnoge ugledne ličnosti, Sokolstvo Primorja, predstavnici raznih nacionalnih, kulturnih i humanih društava i ogromno mnoštvo naroda iz daljnje i bliže okoline. Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije zastupali su članovi izvršnog odbora br. dr. M. Dragić i br. Ivo Polić.

Pred otvorenim lesom oprostio se je od velikog pokojnika ministar brat dr. Andelinović, prisjednik senata br. dr. Pavelić, prisjednik Narodne skupštine br. dr. Kumanudi, ban br. dr. Ivo Perović, načelnik grada Sušaka br. Ružić, iza koga je govorio izaslanik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije br. dr. Dragić, koji je izrekao sledeći oproštajni govor:

»Utrnuli ledeni pogled upitila je planina Učka. Što se to dešava u crno zavijenom Sušaku? Prošao je jezivi šapat zemljom Istrom. Nema nam više našeg oca. Klonula je ruka Spin-

»SLOVENSKO SOKOLSTVO«

**Čestitka s. Renate Tirševe
br. A. Zamojskom**

na izboru za predsjednika Međunarod. gimnastičke federacije

Povodom izbora br. Zamojskoga za predsjednika Međunarodne gimnastičke federacije sestra Renata Tirševa uputila mu je pismo sledećeg sadržaja:

— Poštovani brate starešino!

Upravo sam doznala iz novina, da ste izabran za predsjednika Međunarodne gimnastičke federacije, pa smatram za svoju prijatnu dužnost da Vam na ovom priznanju najtoplije čestitam. Vest o Vašem izboru napunila mi je srce radošću, ne samo zbog toga što time pravi čovek dolazi na pravo mesto, već i stoga što je to priznanje odličnog položaja, koji zauzima sokolska organizacija u telesnom uzgoju sveta.

Istovremeno pak to je i dokaz, da nekompromisni nacionalni duh, koji vlada u Vašem kao i u našem Sokolstvu, ne isključuje priznanje na međunarodnom forumu.

Sastajete se skoro s našim članovima i članicama u Lavovu. Uverena sam, da će ova poseta naših Sokola pojačati međusobne simpatije i da će dovesti do učvršćenja veza između oba bratska naroda. Sokolstvo je pre svega pozvano da daje tim međusobnim simpatijama konkretni sadržaj, prožet uzajamnom bratimljenju.

Molim Vas, poštovani brate stare-

šino, da ujedno sa mojim iskrenim čestitkama primite i izraze mog istinskog poštovanja.

Renata Tirševa.

Načelnik ČOS br. dr. Miroslav Klinger

Novoizabrani načelnik češkoslovačkog Sokolstva, brat dr. Miroslav Klinger, stari je naš sokolski znanac. Ne samo da su se naši sokolski putevi počesto sretali, već je on u mnogo slučajeva vrlo markantno posegnuo u zajednička sokolska pitanja. Pre svega bio je brat dr. Klinger dugi niz godina jedan između prvih boraca ČOS, koji se je borio na nekoliko međunarodnih takmičenja. Nadalje, on je vodio kao zamenik saveznog načelnika nekoliko skupina u Jugoslaviju, među njima veliku ekspediciju ČOS na I svesokolski slet u Beogradu.

Brat dr. Klinger rođen god. 1893. a počeo je da vežba još kao dete god. 1899. Sve svoje dečje i naraštajске godine proboravio je u vežbaonici, nakon čega je stupio u članske redove i postao već god. 1911 prednjakom. Odmah iza prevrata bilo mu je povereno načelničko mesto domaćeg Sokolskog društva u Nusliru u Pragu; malo iza toga pak bio je izabran također i za zamenika župskog načelnika praške župe. U centralno sokolsko vodstvo bio je pozvan 1922 godine, i to u literarni otek načelnikstva, par godina kasnije pak postao je njegov redoviti član, tako da je već god. 1927 preuzeo mesto

saveznog podnačelnika, na kojem je ostao do izbora za načelnika. Br. dr. Klinger počeo je već zarana da učestvuje i u takmičenjima, u čemu se je kasnije osobito istakao. Tako je na najvažnijem svesokolskom sletu godine 1912 takmičio u nižem odeljenju, posle rata na sletu 1921 u višem, te je nakon toga bio izabran u češkoslovačku sokolsku vrstu za sedmu olimpijadu u Parizu. Na međunarodnom takmičenju u Ljubljani, koje se je održavalo god. 1922, bio je kao pojedinac treći, a na olimpijadi u Parizu osvojio je peto mesto. Umesto bolesnog brata dr. Vanička br. dr. Klinger vodio je i čitav niz raznih sokolskih uzornih telovežbačkih odeljenja po sletovima i drugim telovežbačkim priredbama, gde je pokazao da sav živi samo za Sokolstvo.

Bratu dru Klingeru naš Zdravo!

Tirševa cesta u Šibeniku

Dne 28 pr. m., u prisustvu Sokolskih društava Šibenik i Mandalina sa sokolskom glazbom te vojnih i civilnih vlasti, nacionalnih i kulturnih društava kao i brojnog građanstva, svečano je izvršen svojedobni zaključak šibeničke općine, kojim je put, koji vodi od železničke stanice do biskupskog semeništa, okršten za »Put dra. Miroslava Tiršea«.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

9 o. m. predaje br. Radomir D. Gačić (Sabac): »Južni Soko u svetlosti nacionalizma«.

Sokolska radio - predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

la je na barjak lepu traku. Glazba i Glazbena matica intoniraju himnu Bože pravde, koju su prihvatili svi prisutni, nakon čega je sledilo bratimljenje svih barjaka. Kao poslednji govorio je narodni poslanik, brat Koman, koji je u dužem govoru pozdravio Tabora i Sokolstvo u ime Ministra za fizičko vaspitanje naroda. Starešina društva St. Vid brat dr. Arko, zahvalio se je nakon toga svim govornicima i svim učesnicima, pozivajući ih na okružni nastup, koji se održava na letnjem vežbalištu domaćeg društva.

Nato se je formirala povorka s konjicom i konjičkom fanfarom na čelu i krenula natrag u St. Vid, gde je

Šćenića razveštava Saveza SKJ — Ogromno učešće na sletu iz Jugoslavije i iz inozemstva

Kako stojimo već na pragu pretsletskih i sletskih dana to se pripreme za sam slet sve užurbanije privlađuju svome kraju. Samo sletišta već je posvema gotovo, te po svome izgledu i uređaju pruža zaista vrlo lepu sliku. Još samo par dana i sletišta će izgledati kao košnica, jer će već 5 o. m. da se tamo održi kao pretsletska priredba nastup daštva. Program ovog pretsletskog dana objavili smo već u prošlom broju.

Da se utvrdi tehnički i organizatorski rad za slet, koji je do sada izveden, načelnik Saveza SKJ br. Ambrožić sazvao je 27 pr. m. sednicu načelnikstva i tehničkog odbora Saveza s ostalim pročelnicima svih sletskih oteka. Pored prvog potstarešine br. Gangla, sednici su učestvovali zamenici saveznog načelnika braća: Vojnović iz Beograda, Sulce iz Zagreba i Jeras, te savezna načelnica s. Škalarijeva i zamenica savezne načelnice s. Brozović iz Zagreba.

Na ovoj sednici se je utvrdilo sve potrebno za nastupajuće pretsletске, međusletske i glavne sletske dane, pa je utvrđen i definitivni

program sleta:

Dne 5 o. m.: nastup daštva; nastup vršiče se tehnički samostalno pod vodstvom učitelja telovežbe — Dravsku banovinu, a sam nastup vodiče br. Kozak. Besplatnu vožnju za dački dan imaju daci i dakinje, koji su pripadnici sokolskih društava, te koji će kao vežbači nastupiti na javnom nastupu. Ostalo sokolsko članstvo imaće za taj dan povlašćenu vožnju na državnim železnicama od 75%, a ostali učesnici od 50%.

18 juna: nastup vojske, naraštaja i dece. — Ujutro; u 6 sati zbor naraštaja za pokuse; u 7 sati pokusi vojske i naraštaja; u 10 sati zbor za povorku na Bleiweisovoj cesti; u 11 sati povorka. — Po podne; u 15 sati javni nastup na sletištu; nastup gostiju — skupne igre muške i ženske dece — proste vežbe muške dece — proste vežbe ženske dece — takmičarske igre muške dece — borbeni takmičenja m. i ž. naraštaja — proste vežbe m. i ž. naraštaja — nastup vojske — vežbe na spravama m. i ž. naraštaja.

21 juna: u 11.30 sati svečano otvorenje jubilarne izložbe Ljubljanskog Sokola na Ljubljanskome velesajmu.

25, 26 i 27 juna: I međusletska takmičenja Saveza SKJ na sletištu.

26 juna: navečer svečana predstava u operi i dramskom pozorištu.

27 juna: doček gostiju; popodne u 15.30 sati u parku Tivoli »Prodana nevesta«; u 20 sati u dramskom pozorištu »Celjski grofci«; u 20 sati pozdravno veče u svim prostorijama Sokolskog doma na Taboru; od 20—24 sata narodno veselje na prostoru Ljubljanskog velesajma.

28 juna: prvi glavni sletski dan. Ujutro; u 6 sati pokusi članova i članica na sletištu; u 8 sati polazak delegacija članova Saveza slovenskog So-

bio nastup ljubljanskog okružja. Tu je bilo oko 3000 gledalaca, te je vežbalište bilo dupkono puno. Sami nastupi bili su uglavnom veoma dobri. Muškog naraštaja nastupilo je oko 260, otprilike jednaki broj ženskog naraštaja, dok je članova bilo nešto više, a članica skoro 300. Vežbe na spravama pokazale su odličnu visinu vežbača i dokazale da ljubljansko okružje raspolaže s vanredno dobrim materijalom. Zaključna tačka bio je nastup vrste Ljubljanskog Sokola s Murnikovim »Turskim maršem«, koji je, nešto preraden, bio izveden besprikorno. Nakon svršenog programa održano je narodno veselje.

kolstva na grob prvog staroste Jugoslovenskog Sokolstva pok. br. dr. Ivana Oražema; u 10 sati svečana skupština Ljubljanskog Sokola u društvenoj vežbaonici u Narodnom domu; popodne: u 1.30 sati koncert glazbene Matice i Orkestralnog društva na Kongresnom trgu. Na koncertu izvađaće se Sukov marš »U novi život« uz pevanje muškog zbora i uz pratnju Orkestralnog društva; izvađanje 10 narodnih pesama i venac Vodnikovih pesama. — Popodne: u 15 sati prvi javni nastup: proste vežbe članova, proste vežbe članica, nastup vojske, posebni nastupi župa, izmenično trčanje župa, posebna tačka Ljubljanskog Sokola. Među rasporedom svečano razviče barjaka Ljubljanskog Sokola, poklon Nj. Vel. Kralja. U 20 sati svečana akademija Ljubljanskog Sokola na sletištu. Nakon akademije narodno veselje na prostoru Ljubljanskog velesajma.

29 juna: drugi glavni sletski dan. Ujutro: zbor Sokolstva za svečanu povorku (sat će se odrediti naknadno), u 9 sati svečana povorka, zbor na Kongresnom trgu; pozdravi; Sokolstvo peva »Hej Sloveni« i »Bože pravde«. (Telovežbačke tačke gostiju vršiče se u raspoređenoj stignu odnosne prijave.) U 20 sati u operi daje se opera »Koštanec«. U isti sat održaće se u vežbaonici Ljubljanskog Sokola zborovanje Češkoslovačko-jugoslovenskih liga. — Na prostoru Ljubljanskog velesajma veliko narodno veselje sa barinim rasporedom.

30 juna: zaključak sleta. Izleti po Dravskoj banovini i ostalim krajevima Jugoslavije. (Potanje o izletima u naročitoj brošuri »Uputstva« — »Navodila«.)

Prijave učesnika na pokrajinskom sletu u Ljubljani

Prema prijavama koje su stigle načelnikstvu Saveza SKJ do 28 pr. m. broj sokolskih učesnika za slet iznosio je:

za posebnu tačku 1.291 vežbač; za ostale nastupe: vežbača 7.033, takmičara 1.341, vežbačica 3.017, takmičarka 557, starije braće 665, članova u kroju 4.319, u građanskom odelu 7.152, članica u kroju 396, u vežbačkom odelu 2.562, u građanskom odelu ili u narodnoj nošnji 1.008, glazbenika 158; svega 15.526 lica. Nisu stigle još prijave iz župa Karlovac, Mostar, Niš, Osijek, Sarajevo, Sušak - Rijeka i Šibenik - Zadar, a i iz ostalih župa broj prijavljenika se povećava iz dana u dan, te će po svim izgledima učešće na ovom pokrajinskom sletu u Ljubljani biti za stalno kudikamo i znatno veće nego na I svesokolskom sletu u Ljubljani 1922 godine.

Učešće češkoslovačkog naraštaja na sletu

Bilo je objavljeno, da će pokrajinskom sletu u Ljubljani učestvovati oko 400 češkoslovačkog naraštaja, međutim doznajemo, da definitivni broj češkoslovačkog naraštaja za slet u Ljubljani još nije tačno utvrđen, ali po svemu izgleda, da će taj broj biti manji, nego što je to bilo prvotno objavljeno u novinama.

štva Sušak, a iza toga senator brat dr. Trinajstić, koji se je zajedno s pokojnikom borio za narodnu stvar u Istri. On svoga govora nije završio. Reč mu je zapela u grlu, a suze žalosti prole su se njegovim poštenim i časnim staričkim licem. Govorio je još i dr. Petričić, a na to je povorka krenula Bulevardom, Tirševom ulicom, Jelačićevim trgom, ulicom Franje Račkoga do Banskih vratiju, gde se je povorka rastala od pok. našeg brata. Tu su otpevane tužaljke. Mrtvo telo prevezeno je obilaznim putem preko Grobnistine u Kastav. Za vreme čitavog puta svuda je narod odavao poslednju poštu velikom rodoljubi.

U Kastvu bilo je izloženo mrtvo telo pok. Spinčića u sokolani u Učiteljskoj školi. Bilo je obasuto čitavim hrpama cveća i vencima. Između njih

osobito se je isticao onaj Nj. Vel. Kralja s natpisom: »Vjekoslavu Spinčiću, Aleksadar«. Savez SKJ umesto venca darovao je 500 Din udruženju »Istra, Trst, Gorica«. Počasnu stražu vršili su i ovde Sokoli. Sprovodu je učestvovalo ogromno mnoštvo naroda iz čitave Kastavštine, sve je bilo tužno i snuženo. Od pokojnika su se oprostile br. Ribarić, dir. Učiteljske škole, dr. Bakarčić, dr. Dukić, svećenik, načelnik grada Kastva, dr. Brnčić.

Umorno telo velikog borca za istinu, pravdu i slobodu predano je u hladni zagrljaj matere zemlje. Čitav naš narod odao je dužnu poštu svetlom imenu ovog velikog sina naše izgubljene Istre i velike naše slobodne domovine. Slava i večna hvala pok. bratu Vjekoslavu Spinčiću!

I POKRAJINSKI SLET SAVEZA SKJ U LJUBLJANI 1933

Sokolski i narodni labor u Tacnu kod Št. Vida nad Ljubljanom

Uvod u sokolske sletske svečanosti

Dne 25 maja, na Spasov dan, održana je u Tacnu i Št. Vidu nad Ljubljanom jedna značajna i odlično uspešna sokolska priredba, koja je priredbena prvo na uspomenu na veliki narodni zbor, ovdje nazvan »Tabor«, održan godine 1869 uz ogromno mnoštvo naroda iz svih slovenačkih krajeva, drugo u proslavu 25-godišnjice opstanka i rada Sokolskog društva St. Vid nad Ljubljanom i treće kao uvod u sletske svečanosti.

Pre podne održane su na letnjem vežbalištu Sokola i na Taboru pokusi vežba svih odeljenja iz jedinica ljubljanskog okružja, koji su dobro uspešili. Već dan pre, t. j. u sredi po podne i u četvrtak ujutro održana su okružna takmičenja, koja su pokazala veoma dobre rezultate.

Iz Ljubljane pošlo se je u Tacnu, koji je udaljen 7 km, u povorci, kojoj se je putem priključivalo sve više učesnika iz okolice. Putem je povorka bila topla pozdravljena od naroda.

U Tacnu sakupilo se pored Sokolstva još oko pet hiljada duša ostalog naroda, koji je došao da obnovi zakletvu vernosti svojoj otadžbini. Tu je starešina Sokolskog društva St. Vid br. dr. Arko pozdravio uz Sokole i ostale učesnike, osobito kuma barjaka bana Dravske banovine brata dr. Drag. Marušića, zastupnika Saveza SKJ i zamenika starešine brata Gangla, zastupnika Ministra za fizičko vaspitanje naroda narodnog poslanika brata Komana, zastupnika Glazbene matice senatora brata dr. Vladimira Ravnihara, počasnu dvorsku damu gospođu Tavčar, zastupnika Ljubljanskog Sokola brata Kajzelja i zastupnike svih vlasti i korporacija. Pri koncu svog govora govornik je uputio pozdrave Nj. Vel. Kralju, što su svi prisutni popratili sa frenetičkim usklikima. Nato je

glazba intonirala drž. himnu. Na pozdravu se je zahvalio bratu dr. Arku i braći iz Št. Vida starešina Ljubljanskog Sokola brat Bogumil Kajzelj, koji je podvukao činjenicu, da je Ljubljanski Soko već od samog svog početka išao uvek među narod da budi narodnu svest, pa je i ove godine, kada slavi svoju 70-godišnjicu, došao s ostalom braćom ovamo, da proslavi uspomenu na nezaboravni Tabor iz g. 1869. Zatim je pretsednik Glazbene matice, senator br. dr. Ravnihar, u poduljem govoru izneo istorijat Tabora u Tacnu, tadašnje političke i nacionalne prilike. Njegov govor bio je na koncu popraćen živim odobravanjem. Zbor Glazbene matice otpevao je tada pozdravnu pesmu, a zatim je uzec reč, topla pozdravljen, zamenik saveznog starešine brat Engelbert Gangl, čiji je govor bio pun sokolskog oduševljenja. Brat Gangl svojim govorom pozvao je narod u sokolske redove, pozvao i one koji nas mrze da dođu i da iz blizine vide sokol. rad pa onda da ga prosuduju, pozvao je sve, jer Sokolstvo prima u svoj zagrljaj svakog dobrog i vernog sina svog naroda otvorenim rukama i bratskim srećem punim ljubavi. Ali Sokolstvo se i ni koga ne boji, niti onih iznutra, niti onih izvana, i uvek će ispuniti sve naše, koje u nj polaže narod. Vihor odobravanja bilo je priznanjem rečima govornika, koje su duboko odjeknule u svima. Zbor Glazbene matice intonirao je nakon toga pesmu »Bodi zdrava domovina«, pa se zatim prešlo svečanom aktu razviče novog barjaka Sokolskog društva St. Vid, kome je kumovao ban Dravske banovine br. dr. Drago Marušić. Razvijajući barjak ban br. dr. Marušić održao je oduševljeni govor, u kome je istakao značajne barjaka i njegovih boja. Kumica barjaka sestra Marija Koman priveza-

II sednica Izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana dne 23 maja 1933 u Beogradu

Sednicu otvara II zamen. starešine brat Đura Paunković, koji konstatuje da su svi zaključci poslednje sednice u celosti provedeni. Nadalje saopštava, da je stigao telegram, kojim se načelnik brat Ambrožić ispričava da ne može sednici prisustvovati usled sprečenosti zvaničnim poslovima, a njegov zamenik brat Jeras da je bolestan, pa da će za to načelnički izveštaj s obzirom na ljubljanski slet podneti na narednoj sednici.

Reč uzima pretsednik prosvetnog odbora SKJ brat dr. V. Belajčić, koji izveštava da je Savezni prosvetni odbor izabrao na osnovu raspisanog natečaja za pitomec i učesnike 14-dnevne prosvetne škole ČOS br. Po savadu Antuna, člana Sokol. društva

Novi Sad, i sestru Zorku Vojnović-Trkulju, tajnicu prosvetnog odbora župe Karlovac. U vezi s time predlaže, da se visina stipendije i ove godine za pohanjanje te škole odobri, kao što je to bilo i prošle godine. — Odobrava se.

U nastavku svoga referata izveštava, da će se redovna savezna prosvetna škola i ove godine održati u Novom Sadu i to u vremenu od 7 do 17 avgusta. Posledno tome programu prosvetni odbor nameravao je da ove godine provede jedno uzorno letovanje na Bledu. No našalost čitav rad oko organizovanja ovoga letovanja zapeo je na nestajući potrebu logorske spreme, a u prvom redu na pitanju šatora. Ministarstvo vojske odbilo je molbu za posudbu šatora, pa se sada prosvetni odbor Saveza bavi mišlju da ipak provede letovanje i to u reduciranom opsegu, a unutar svojih budžetskih mogućnosti. Pitanje ovakove organizacije letovanja sada se

Iza brata Dragića govorio je još br. Grknić, starešina Sokolskog dru-

SOKOLSKO DRUŠTVO BEŠKA

Sokolsko društvo Beška održalo je na Spasovdan javnu vežbu na kojoj su nastupile sve kategorije članstva. — I pored rđavog vremena poseta je bila rekordna.

Program je bio sledeći: osnovna škola nastupila je s prostim vežbama; muška i ženska deca vežbala su vežbe propisane za župski slet u Somboru; ženski naraštaj — simboličke vežbe; članovi su nastupili na spravama; najzad je nastupio muški naraštaj s utakmicom i igrom. Po završetku javne vežbe pristupilo je sa narodnom veselju, uz sudelovanje vatrogasne fanfare.

Primećuje se, da ovo mlado društvo osetno napreduje kako u broju članova tako isto i tehnički.

SOKOLSKO DRUŠTVO SOMBOR

Na prvi dan Duhova 4 juna, održaće se veliki slet Sokolske župe Novi Sad u Somboru. Svi se pododbori sletskog odbora u Somboru spremaju za slet najvećom revnošću. Pododbori za nastanbu i doček već se prijavilo preko 3000 Sokola i Sokolice za skupno stanovanje. Ministarstvo saobraćaja dalo je popusta na držav. železnicama od 50%. Na sletu će učestvovati Sokoli i Sokolice iz svih 57 sokolskih društava i 16 četa ove sokol. župe. Građani grada Sombora željno očekuju 3 juni da pri dočeku gostiju opet pokažu svoju susretljivost i gostoprimstvo kao pre 6 godina prilikom posvećenja sokolskog doma.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO CRIKVENICA

Naše Sokolsko društvo počelo je u zadnje vreme intenzivnije da radi. Naročito se to opaža kod podmlatka i naraštaja, kojih je svakim danom sve više i više.

Sokolska misao zahvaća sve više i starije, jer deca ih privlače svojom veselošću i oduševljenjem.

Ovih dana izgubilo je naše društvo dva agilna člana i to braću Luku Brnjca, koji je pozvan u vojsku i Milana Čolakovića, koji je premešten u Korenicu.

SOKOLSKO DRUŠTVO GOSPIĆ

Na Spasovdan osvećen je u selu Ostrvici »Dom Petra Teslića«, što ga je podigao br. Petar Teslić, senator i veleindustrijalac iz Siska, kao spomenik svojoj majci. Taj dom sagrađen je za parohijalni stan, ali su u njemu predviđene i prostorije za sve kulturne

ustanove u selu. U njemu su i prostorijske sokolske čete, pa je stoga prigodom osvećenja priredili i sokolski nastup matičnog društva Gospić sa 9 četa. Nastupile su sve kategorije vežbača s prostim vežbama, koje su izvedene vrlo dobro i na opšte zadovoljstvo svih gledalaca. Naročito ih je oduševilo nastup muškog naraštaja, koji su goli i bos, unatoč jakoj kiši, odvežbali svoje vežbe besprikorno. No kruna ove uspele priredbe bio je nastup seljaka Sokola. 126 vežbača (toliko je moglo primiti vežbalište) odvežbalo je svoje lepe vežbe odlično. Ovaj uspeh je tim veći kad se uzme, da su te vežbe naučene u nepuna 2 meseca.

Posle sok. nastupa razvila se je prava narodna veselica.

bvm.

SOKOLSKO DRUŠTVO KASTAV

Dne 14 maja upriličilo je naše društvo izlet. U određeno vreme krenula je duga povorka izletnika, na čelu s glazbom iz Spiničići, put Sv. Mateja, gde se je tog dana proslavljalo 12 godišnjicu oslobođenja. Tu smo nastupili s vežbama za slet u Kastvu i za župski slet u Sušaku. Nastupu je pristupovalo preko 600 gledalaca. Nastupila su ž. deca s »Igrankama« od br. Borasa, m. deca s prostim vežbama za slet u Ljubljani, ž. deca s vežbama s čunjevima, a članovi i članice s prostim vežbama za slet u Ljubljani.

Naveče održala je Narodna čitanka u Sv. Mateju vrlo uspešnu akademiju.

Ovaj prvi naš izlet uspeo je iznad svakog očekivanja i dao novih pobuda za daljnji naš sokolski rad na ovoj izloženoj tački naše domovine.

Župa Tuzla

SOKOLSKA ČETA PRIBINIĆ

Sokolska četa Pribinić priredila je 14 maja 1933 godine zabavu s vrlo lepim i biranim programom.

Matično društvo Teslić priredilo je izlet u Pribinić sa svojim celokupnim članstvom, kao i dr. građanina, prijateljima Sokolstva.

Program zabave bio je sledeći: 1) Pozdravni govor brata starešine. 2) Deklamacija »Zdravov«, od dr. Rašića. 3) Vežbe članova čete. 4) »Muha i buha«, od Zmaja J. Jovanovića, deklamacija. 5) Pozorišni komad »Nevidljivi Jurić«, izvodili su članovi i članice čete. Na kraju bila je tombola.

Ova je priredba, sama po sebi, uspeła vrlo dobro moralno i materijalno, a uz to bila je dostojna manifestacija sokolske snage.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO LEPOGLAVA

Brat Deduš, delegat župe, održao je u nedelju dne 21 maja uspešno predavanje o »Svrsti Sokolstva na selu«. U vrlo lepom govoru protumačio je prisutnima naše nacionalno, gospodarsko, higijensko i kulturno stanje, te borbu našega naroda za oslobođenje i ujedinjenje. Predavanje je bilo vrlo pažljivo saslušano i popraćeno burnim odobravanjem.

SOKOLSKA ČETA KAMENICA

Dne 20 maja održali su u ovdajšnjoj osnovnoj školi predavanja br. dr. Oton Šantel i br. Vladimir Deduš pred velikim brojem slušalaca-seljaka. Govorili su o našem gospodarskom, nacionalnom i političkom životu, kao i o zadacima Sokolstva u našem selu. Govornici su nagrađeni dugotrajnim aplauzom.

SOKOLSKO DRUŠTVO PRELOG

21 maja ove godine priredilo je Sokolsko društvo u Prelogu svoj ovogodišnji javni nastup, koji je u svakom pogledu najbolje uspeo. Već na stanič Donji Kraljevec dočekani su izaslanici župe, te bratsko društvo iz Kotoribe, dok je društvo iz Ludbrega došlo pešice. U zajednici sa društvom Donji Kraljevec svrstala se je velika povorka Sokola i predvođena glazbom varaždinskog Sokola, ušla uz pucnjavu mužara i barjacija okičen Prelog.

Na ukusno uređenom letnom vežbalištu nastupile su, pod vodstvom društvenog načelnika, brata Frančića, sledeće kategorije: muška deca (52), ženska deca (28), muška deca društva Kotoriba s puškama (9), muški naraštaj (27), ženski naraštaj (13), članovi (30), članice (11) i na spravama tri vrste. Na preči nastupio je i prvak župe, br. Kerrec. U odbojki odigranoj između Kotoribe i Preloga, uz živo učestvovanje gledalaca, pobedila je vrsta Prelog sa 2 : 0.

Posle vežbe razvila se je ugodna zabava.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO KRSTUR

21 o. m. održana je prva ovogodišnja akademija koja je imala probni karakter za nastupajući župski slet, koji će se održati od 3—4 juna u Vel. Kikindji. Prvu tačku izvela su muška deca, drugu tačku izveo je naraštaj; naraštajci su izveli vežbe s motkama. Ujedno napominjemo, da je ova tačka najbolje

uspela, i da su na opšti zahtev i pljesak isti prodefilovali pored publike pevajući pesmu »Jugoslavijo majko slobode«. Posle ovoga nastupili su članovi s vežbama za župski slet. Zatim su nastupili vežbači na spravama. Na spravama su uglavnom učestvovali članovi, koji se misle takmičiti na župskom sletu. S ovim je akademija završena, i publika je sa zadovoljstvom napuštala sokolanu.

SOKOLSKO DRUŠTVO TOMAŠEVAC

18 maja t. g. prosvetar brat F. Fetisov, održao je u sokolani pred članstvom društva veoma lepo predavanje. Tema je bila »Alkohol i trezvenost«. Svi su članovi, ovo predavanje pažljivo saslušali i popratili živim odobravanjem.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO ČAZMA

Članovi Sokolskog društva Čazma svesni svoje zadaće rade preko dve godine na okupljanju i jačanju svih nacionalnih snaga.

Uspeh toga rada najbolje se je očitovao na prvom javnom zborovanju i nastupu 21 maja u Čazmi, na kojemu je sudelovalo dve i po tisuće gledalaca, što Sokola, a što ostalog naroda iz bliže i dalje okolice. Takovo sokolsko slavlje nije Čazma od svoga postanka doživela.

Već u jutro redala su se kola za kolima vozeći Sokolove i decu u raznim nošnjama uz pevanje, da se sjate na zborište, gde je odmah održano zborovanje.

Iza burno pozdravljenog govora starešine brata Jerke Matulović, predavao je prosvetar brat ing. Kikić-Petrović. Nato je brat Miroslav Birtić, načelnik društva, održao govor o važnosti sokolske ideje i discipline.

Posle podne otpočeo je javni nastup prema utvrđenom programu. Nastupilo je društvo Čazma s naraštajem i s decom njegove čete iz Lipovčana, a uz pesmu članova čete. Deca društva Dubrava sa simboličkim vežbama: »Sa sela« i deca društva Križ s ritmičkim vežbama pobudila su pravu senzaciju kod gledalaca. Društvo Ludina nastupilo je s članicama u ljubljanskim vežbama i s članovima na spravama s vrlo dobro uvežbanim točkama. Deca društva Ivaničgrada izvela su vrlo lepu vežbu od Bogunovića: Mali vojnici Jugoslavije. Njihov muški i ženski naraštaj vrlo dobro je nastupio u prostim vežbama. Isto tako nastupila su društva Dubrava, Križ, Kloštar Ivanić, na spravama i pokazala lep napredak u svome radu. Čete

društva Čazma: Lipovčani, Dapci i Siščani vežbale su proste vežbe s puno člana i pokazale uspeh, iako su se mogle spremiti za nastup samo kratko vreme. Od stranih četa nastupila je ona u Čagincu, dok su čete Stefanja i Rečica bile prisutne na zborovanju. Pravo je oduševljenje nastalo, kad je nastupilo u prostim vežbama zajedno 400 muške i ženske dece iz Križa, Čazme, Lipovčana, Dabaca, Siščana, Bojane, Draganca i Mikloša. Deca i naraštaj, naša uzdanica, nastupili su u najvećem broju i s najlepšim točkama, što je zasluža i našega učiteljstva, koje je ovom zgodom pokazalo, da razume Sokolstvo i da je njegov najbolji saradnik.

Ovaj je javni nastup uspeo preko očekivanja i dao novog poleta društvu, da uz dosadanje tri čete nastavi s daljnim osnivanjem sokolskih četa, jer je selo naša snaga, a čete naša krila.

SOKOLSKO DRUŠTVO KUTINA

U petak 19 maja održao je u nizu prosvetnih predavanja Sokola u Kutini vrlo interesantno predavanje o deliktima maloletnih brat Puk Ante, starešina suda. U uvodu predavanja prikazao je historijat prava sve do današnjeg našeg modernog krivičnog zakona. Plastički i razumljivo izneo je teorije i odgovornosti napose maloletnih, i brigu države i društva za njih, jer na mladima svet ostaje. Istaknuo je važnost i značenje svakog pojedinca u organizovanom ljudskom društvu, te o odgovornosti njegovoj prema društvu uopće.

Lepo je prikazao brigu i dužnost Sokolstva naročito za mlade, koji treba da iz sokolskih dvorana po rečima velikana M. Tirša odlaze kano potpuni muževi čvrsta značaja, plemenite duše i snažna tela.

SOKOLSKA ČETA SMRTIĆ - RATKOVAC

Inicijativom samih seljana u Smrtiću i Ratkovcu, osnovana je za ta dva napredna sela sokolska četa. Bratska župa Zagreb imenovala je ovu izabranu upravu čete: starešina Sućurović Nikola, zam. starešine Radojčić Joco, tajnik Balić Mihajlo, blagajnik Bobić Miloš, načelnik Žakula Dane, prosvetar Bosanac Ilija, te revizori: Cvijanović Radoslav i Sućurović Petar.

U četi je 51 član, od toga preko polovice vežbača, koji se s mnogo volje za vežbu sastaju i marljivo rade. Radi toga očekujemo, da će ova naša 14 najmlađa četa, uz pomoć matičnog društva Nova Gradiška i naše agilne čete Medari-Trnava, moći s uspehom raditi i napredovati.

D. V.

Park Hotel Pećine

Sušak

Na najlepšem položaju. Otvoren čitavu godinu. Cijene umerene. Kupalište besplatno.

»Spomen - klince«

za osvećenje sokolske zastave najbolje i jeftino izrađuje **MIRKO ŠMAT, graver** Beograd, Terazije 7

Sokolsko sukno

kakor tudi sukna za vsa oblačila si nabavite ugodno samo pri domači industriji volnenih izdelkov

Vlada Teokarović & Komp., Paraćin

Tovarniško skladišće LJUBLJANA / GRADIŠĆE ŠTEV. 4

Sokoli kupujte samo domaće izdelke!

Širite Sokolski glasnik "Soko" "Sokolić" i "Našu radost"

Pisemski papir in kartoni s sokolskim grbom!

Izdelali smo već vrst pisemskega papirja in kartonov s sokolskim grbom na papirju in na kuverti

Prva zaloga je uspeła izredno lepo, zato pohitite z naročilom!

Cena mapi (10 papirjev oz. kartonov in 10 kuvert) od Din 8— do Din 11—

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA 6 MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

Braće, sestre!

Spremajte se pravodobno na slet u Ljubljani i Sušaku i nabavljajte sve Vaše potrebe za decu, naraštaj i članstvo kod najstarije bratske radnje:

Branko Palčić, dobavljač Saveza SKJ ZAGREB, KR. MARIJE UL. 6 • Brz. nasl. TRIKOTAŽA ZAGREB TELEFON 26-77 • FILIJALA U BEOGRADU, BALKANSKA 24 gde ćete biti na potpuno zadovoljstvo posluženje prema propisu Saveza SKJ • Zahtevajte cenike i prospekte • Cene umerene

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

U LJUBLJANI (NARODNI DOM)

dobavljač:	po ceni:
Odela za žensku decu	od Din 40— do Din 45—
Gaćice " " " " " " " " " " " "	" 30— " " 35—
Hlačice za mušku decu	" 30— " " 35—
Košulje crvene za mušku decu	" 35— " " 40—
Hlače za muški naraštaj	" 35— " " 40—
Košulje crvene za muški naraštaj	" 45— " " 50—
Marama bele za ženski naraštaj sa crvenim trakom	" 8—
Marama crvene za članice	" 8—
Košuljice bele za ženski naraštaj, platnene	" 25—
" " " " " " " " " " " "	" 35—
" " " " " " " " " " " "	" 50—
" " " " " " " " " " " "	" 35—
Trikotne hlače za članove, pamučne	od Din 70— do " 75—
Majice za članove	" 20— " " 25—
Cipele za vežbu	" 30— " " 40—
Pojas lakovani za svečanu odoru la	" 30—
" " " " " " " " " " " "	" 18—
" " " " " " " " " " " "	" 18—
Kape za svečanu odoru	" 48—
Znaki za kape	" 4—
" " " " " " " " " " " "	" 8—
Štof za svečanu odoru la	" 155—
" " " " " " " " " " " "	" 125—
" " " " " " " " " " " "	" 105—
Pribor za svečana odela po najnižom cenama	

KLIFEJE svih vrst na fotografijah ali risbah isporučuje najsolidnije **KLJARNIA ST-DEU** LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

PRVA JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA SPORTSKIH POTREPŠTINA

M. DRUCKER Zagreb, Ilica 39 Beograd, Pasaž Akademije Nauka

NOVI specijalni CIJENIK za SOK. DRUŠTVA sa svim potrebnim uputama upravo IZAŠAO!

Tko oglašuje, taj napreduje!